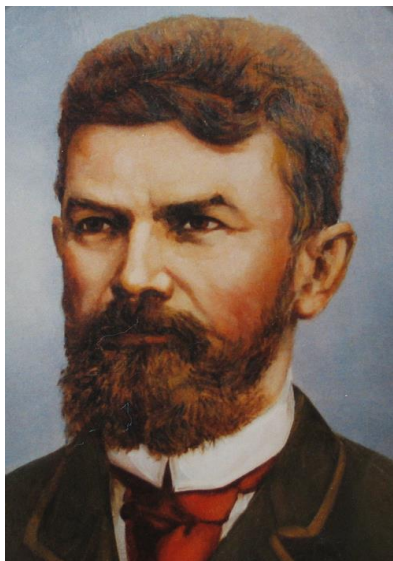

Історія кафедри патологічної анатомії та розтину тварин

Історія кафедри патологічної анатомії та розтину тварин починається з 1876 року. Засновником Харківської школи ветеринарних патоморфологів став заслужений професор Харківського ветеринарного інституту Олександр Петрович Остапенко, видатний вчений, педагог та автор одного з найперших вітчизняних підручників з патологічної анатомії свійських тварин. Олександр Петрович завідував кафедрою на протязі 33 років, з 1876 до 1909 року, під час чого він багато займався прозекторською діяльністю, підготував одного магістра з патанатомії – Миколу Івановича Петропавловського, який очолював кафедру з 1909 до 1912 року, описав декілька виявлених ним на секції пухлин та запропонував знешкоджувати залишки трупного матеріалу у спеціальній камері.

У 1909 році на посаду прозектора кафедри був призначений Петро Миколайович Крахт-Палєєв, який з відзнакою закінчив ХВІ у 1896 році. У 1908 році ним була успішно захищена дисертація на тему: «Матеріали к изучению о передней брыжеечной артерии у домашних млекопитающих животных», за результатами захисту якої, він здобув ступінь магістра ветеринарних наук. У 1911 році радою інституту його було направлено до Німеччини для навчання у кращих патологоанатомічних школах того часу – Берлінській та Дрезденській. Тут Петро Миколайович досліджував патологоанатомічні особливості туберкульозу вимені великої рогатої худоби та патологію простати у собак. Дві роботи він старанно виконав під керівництвом проф. Шютца та проф. Йоста. Після відрядження у 1912 році йому було присвоєно звання професора та призначено завідувачем кафедри патологічної анатомії ХВІ, яку він очолював до 1947 року, займаючись педагогічною та науково-дослідною роботою. У 1932 році він підготував двотомний підручник із загальної патологічної анатомії свійських тварин і птахів українською мовою.

Деякі з аспірантів Петра Миколайовича стали відомими патологоанатомами – професор Федір Михайлович Пономаренко тривалий час завідував кафедрою патологічної анатомії у Києві, Яків Павлович Пустовар був доцентом на кафедрі і короткий час навіть виконував обов'язки завідуючого.

Розтин трупа коня за участі прозектора ХВІ П.М. Крахт-Палєєва

Наступним завідувачем кафедри стала талановита учениця корифея патологічної анатомії тварин, відомого вченого, професора Карла Генріховича Боля – Надія Георгіївна Толстова-Парійська. Вона, перша жінка доктор ветеринарних наук у Радянському Союзі, завідувала кафедрою патологічної анатомії з 1947 до 1975 року. У цей час кафедра займалася патонейроморфологією, слизовими бар'єрами та спеціальною патоморфологією. Під керівництвом Надії Георгіївни було виконано 9 кандидатських та три докторських дисертацій. Сама Н.Г. Толстова-Парійська – автор більш ніж 40 наукових робіт. Нею та її численними учнями (Н.І. Наумова, Г.А. Красніков, В.М. Апатенко тощо) була визначена роль периферичної нервової системи у патології ряду інфекційних захворювань, вивчалися проблеми участі слизових бар'єрів у розвитку патологій респіраторної системи та шлунково-кишкового тракту, проводилися дослідження атрофічного риніту свиней та віддалених післящурних ускладнень великої рогатої худоби.

Секційна зала Харківського ветеринарного інституту. У центрі – Надія Георгіївна, зправа – препаратор кафедри М.Т. Сапельник, зліва - аспірант Н.А. Наумова та лонент кафедри – О.М. Шеглов.

У 1969 році була створена кафедра патологічної анатомії та фізіології тварин, якою до 1974 року керувала професор Н.Г. Толстова-Парійська, а з 1975 до 1989 року кафедрою ХЗВІ завідував професор В.М. Апатенко. У 2010 році кафедру знову розформували на дві кафедри: патологічної анатомії та розтину тварин і патологічної фізіології.

З 1986 року і до нині кафедру очолює доцент І.М. Щетинський, учень професора Н.Г. Толстової-Парійської. Викладачі кафедри викладають інтегральний курс загальної та спеціальної патологічної анатомії та курс системної патології на морфологічному рівні.

Кафедра розробляє способи патологоанатомічної діагностики гепаральних патологій великої рогатої худоби і коней – отруень піролізидиновими алкалоїдами, афлотоксикозу, Т-2-токсикозу, сетаріозу тощо. Для діагностики вказаних захворювань був запропонований кристалооптичний метод, який дозволяє знаходити патоген на визначених структурах хворих тварин.

Кафедра постійно проводить патологоанатомічні розтини, має патологоанатомічний музей, навчальну та наукову гістоколекції.

На даний час у складі кафедри працюють 6 осіб: завідувач кафедри доцент І.М. Щетинський, 3 доценти, 1 асистент та старший лаборант.